

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Abdulhamit Gül* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN

Van Milletvekili

Türkiye'de yaşanan derin ekonomik krizin en çok etkilediği kesimlerin başında esnaf ve küçük işletme sahipleri gelmektedir. Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) verilerine göre Ocak-Kasım 2019 dönemi içerisinde 100 bin 959 esnaf kepenk indirmiştir. Bu sayı 2015 yılından bu yana görülen en yüksek değer olup esnafın içinde olduğu durumu göstermektedir.

Van ilimizde de ekonomik kriz, kayyum atamaları, yayla yasakları ve güvenlikçi politikaların aksattığı turizm sektörünün durumu gibi faktörler nedeniyle esnaf zor bir dönemden geçmektedir. Van genelinde artan işsizlik, OHAL döneminde Van'da 3.000'den fazla kamu görevlisinin ihraç edilmesi, bölgede bin günü aşan konser, etkinlik ve faaliyet yasaklamaları ilin ekonomik olarak çökertilmesine yol açmaktadır. TÜİK verilerine göre Van'ın da içinde olduğu Hakkâri, Bitlis ve Muş bölgesinde son bir yıl içerisinde işsizlik oranı yüzde 12,8'den yüzde 21,5'e yükselmiştir. Son bir yıl içerisinde Türkiye'deki toplam işsiz artışının yüzde 74'ü bu bölgede açığa çıkmıştır. Mevcut politikaların sonucunda Van'da sadece 2019 yılı içerisinde 571 esnaf kepenk indirmiştir.

Bu olumsuz tabloya son zamanlarda esnafa yönelik polis şiddeti de eklenmiştir. 7 Kasım 2019 tarihinde bir dükkânda savcılık kararı ile arama yapma gerekçesiyle gelen güvenlik güçlerinden 7-8 kişi çıkan arbede sonrasında esnafı yaralamıştır. Esnafın herhangi bir mukavemet göstermemesine rağmen polislerin saldırdığı kamera görüntüleri ile açığa çıkmıştır.

23541

28 Aralık 2019 tarihinde ise yine Van'da bir esnafın işletmesine baskın yapan kitlesel polis grubu şiddet uygulayarak 3 esnafı gözaltına almıştır.

Kültür sokak olarak ifade edilen yerde onlarca esnafın ve yurttaşın tanıklık ettiği bir yerde sıradan bir kontrolün şiddet ve gözaltı ile bittiği ifade edilmektedir. Söz konusu esnafın yapılan saldırıya ilişkin 29 Aralık 2019 tarihinde demokratik bir hak olan basın açıklaması yapmak istedikleri ancak Van Valiliği'nin bin günü aşan keyfi, OHAL döneminden kalma yasaklaması nedeniyle yapamadığı ifade edilmiştir. Bu nedenle bir basın duyurusu yapan esnafın tümü 29 Aralık 2019 tarihinde demokratik bir tepki göstermek adına kepenk açmamayı tercih etmiştir.

Bu bağlamda;

1. Van'da esnafa şiddet uyguladığı için hakkında soruşturma açılan her hangi bir güvenlik görevlisi var mıdır?
2. Kültür Sokağı esnafına yönelik saldırının hukuki gerekçeleri nelerdir?
3. Saldırı kapsamında gözaltına alınan kişi sayısı kaçtır? Göz altına alınanlar hakkında herhangi bir soruşturma sürdürülmekte midir?
4. Gözaltına alınanların kişi dokunulmazlığının ihlali ve işkence iddiaları kapsamında bir soruşturma başlatacak mısınız?
5. Van'da polis esnafa neden saldırı, şiddet ve gözaltı gibi yöntemlerle müdahale etmektedir? İfade alma ve hakkındaki iddialar üzerine karakola çağırılma durumları tebliğ edilip de çağrıya uymayan esnaf sayısı kaçtır?
6. Polisin yetkilerini aşırp maliye ve belediyenin görev alanındaki idari iş ve işlemlerle ilgili esnafı denetlediği iddiaları üzerine bir soruşturma başlatacak mısınız?